

Jan Vaněk: *Role Ezia ve stejnojmenné opeře Ch. W. Glucka (1750)*,
bakalářská práce ÚHV FFUK, Praha 2013, 53s.
(posudek vedoucího práce)

Christoph Willibald Gluck má v české hudební historiografii specifické místo. Tradičně bývá vzpomínán a vyzdvihován v souvislosti s představeními italské opery v Praze v polovině 18. století, ačkoliv domácí výzkum se tomuto autorovi věnoval dosud zcela okrajově a skutečné poznání Gluckových pražských děl, nemluvě o jeho zdejší práci kapelnické, spíše chybí. O to vítanější je překládaná práce, která – byť na úrovni bakalářské práce – představuje výrazné obohacení našich znalostí o Gluckově opeře *Ezio*.

Hlavním tématem práce je dramatická analýza role Ezia, jíž autor předesílá stručný skladatelův biogram a shrnutí dosavadního bádání k tématu. V dalších kapitolách se věnuje okolnostem provedení opery a pramenné situaci. Následují analytické kapitoly uvozené obsahem opery a podrobným historickým exkurzem o postavě Flavia Aetia. Po shrnutí hlavních rysů dramaturgie opery přichází ke slovu analýza jednotlivých árií, nejdříve její textové složky a následně zhudebnění. Analýza je zakončena stručným srovnáním obou verzí oper.

Ačkoliv pražská verze *Ezia* se již dočkala kvalitní kritické edice obsahující rovněž historický úvod a kritiku pramenů, i v této oblasti se pečlivým čtením a rešeršemi podařilo zpřesnit a doplnit celkový obraz. Vše mj. nasvědčuje tomu, že minimálně začátkem 50. let stále existovala úzká spolupráce mezi G. B. Locatellim a P. Mingottim, jíž se účastnil kromě zpěváků také Gluck. K práci s hudebními prameny by bylo lze teoreticky namítnout potřebu podrobnějšího zkoumání pražských kontrafakt (zvláště v situaci, kdy autografní partitura chybí), vzhledem k tématu práce však považuji shrnutí dosavadního bádání (a odkaz na kritickou edici) za adekvátní. Výrazně nadstandardní je naopak seznámení s antickými reáliemi na základě nejnovější odborné literatury a porovnání historických faktů se zpracováním látky v Metastasiově libretu. Autor poukazuje na některé shodné motivy i odchylky a zaměřuje se zejména na líčení postavy Ezia (Aetia). Spíše nepřímou se rovněž potvrzuje poněkud málo docenovaný fakt Metastasiovy značné erudice v antické historii a obratného uzpůsobení látky potřebám *dramma per musica* (v práci jiného rozsahu a zaměření by byla na místě též kritika Metastasiových zdrojů.) Úvodní dramaturgická analýza (s. 27-29) navazuje v mnohém na předchozí text, a je proto sice stručnější (mohla by obsahovat závěrečné shrnutí/charakteristiku), za důležitější však považuji konkrétní postřehy k významu postav a stavbě dramatu, které leckdy chybí i v textech renomovaných badatelů.

V analýzách árií se autor práce zaměřuje – v souladu se zadáním – na rovinu dramatickou, na zhudebnění textu a význam árie ve scéně, vyjádření afektů/emocí, ambivalence i možné scénické realizace. Jakkoliv by bylo možné právě tyto pasáže ještě rozšířit, doplnit a eventuálně korigovat dalšími hudebně-dramatickými postřehy a kontexty, představují autorův výrazný a přínosný samostatný výkon. V následném stručném srovnání obou oper i v samotném závěru práce Jan Vaněk ostatně dobře naznačuje další možnosti bádání, které by výpověď o této Gluckově opeře prohloubily – detailnější srovnání árií obou verzí *Ezia* a studium repertoáru Nicolý Reginelliho, prvního interpreta titulní role.

Předkládaný text plně vyhovuje nárokům bakalářské práce, doporučuji jej k obhajobě a navrhuji hodnocení *výborně*.